

NAROČNINA ZA JUGOSLAVIJO ČETRTLETNO DIN 15/CELOLETNO DIN 60/ZA INOZEMSTVO JE DODATI POŠTINO/OCLASI PO CENIKV/POSAMEZNA ŠTEVILKA PO DIN 150, POŠT. ČEK. RAČ. 13.188

ORJUNA

VREDNIŠTVO IN VPRAVA V VČITELJSKI TISKARNI/ROKOPIŠI SE NE VRAČAJO/ANONIMNI DOPIŠI SE NE PRIOBČVTEJO/POŠTINA PLAČANA V GOTOVINI TELEFON ŠTEV. 906.

Proslava ujedinjenja.

Veličastna bakljada. — Matineja v Filharmoniji. — Proslava v „Narodnem domu“.

Naša letošnja proslava velikega praznika naše misli je zopet pokazala, da je Ljubljana orjunaška in da so zaman vse klevete in gonje proti nam. Pokazala pa je tudi, da je Orjuna poleg Sokola edina organizacija, ki visoko dviga prapor jugoslovenskega nacionalizma in ga nosi nepremagljivo proti končni zmagi.

Že dolgo pred 18. uro so se pričeli zbirati na prostornem trgu pred »Narodnim domom« trume narodnega občinstva in naših članov, ki so se namenili prisostvovati bakljadi »Zveze ljubljanskih Orjun«. Točno ob 6. uri so se začela povelja naših četniških poveljnikov, ki so v par hipih formirali krasen in imponanten manifestacijski sprevod.

Obhod po mestu.

Pred godbo vrlih Južnih železničarjev, ki je strumno svirala bojne davorije in orjunaške pohodne pesmi, je korakala ena četa uniformiranih četnikov. Godbi je sledila četa z bakljami, za njo pa se je ponosno vila državna zastava z grbom. Tej je sledil Oblastni odbor, za njim pa je korakal uniformirani več sto mož broječi Zarkov bataljon, ki je oduševljeno vzklikal Naciji, Državi, Edinstvu. Uniformiranemu bataljonu je sledil rezervni bataljon civilistov, ki so nosili več sto lampijončkov. Za četniki pa se je vtila cela reka nacionalnega občinstva, ki se je v nepreglednih četrstostopih priključila povorki. Izprevod je korakal od »Narodnega doma« po mestu čez Aleksandrovo, Wilsonovo, Dalmatinovo, Komenskega ulico, na Resljevo cesto, kjer je bila jama pobožnih razbojnikov ovita v mrak in temo, kot živ simbol mišljenja in delovanja njenega lastnika. Od tu so marširali naši bataljoni preko Krekovega trga, mimo Škofije na Mestni in Stari trg, od tod čez Cojzovo in Vegovo ulico preko Šelenburkove ulice zopet pred »Narodni dom«. Vsa pot je bila ena sama visoka pesem z našo misli, ki je užigala na tisoče src, da so zopet zagorela v neomajni ljubezni do države in Nacije, nalik letu 1918. Goste množice so tvorile špalir, ki je plaval v vzklikih: »Živela edinstvena Jugoslavija!... »Živela Orjuna!... »Živel kralj!... »Živelo edinstvo!«

Pred »Narodnim domom« je zbranim četnikom in nacionalnemu občinstvu očrtal dr. Knaflič v kratkih vznesenih besedah pomen in veli-

čino praznika narodnega edinstva. Njegov globoko občuten govor se je končno prelil med ubranimi zvoki godbe v pevanje tisočerih, ki so peli odkritih glav himno »Bože pravde«.

Matineja v Filharmoniji.

Kakor je bila bakljada s svojimi stotine mož broječimi bataljoni živ dokaz, da smo mogočno urejena in izvrstno disciplinirana vojska, ki lahko mirno zre v bodočnost z zavestjo, da bo ta samo njena, tako je bila matineja jasen dokaz, da nam ni nič manj drag naš kulturni program.

Matineja se je vršila ob 11. uri v Filharmonični dvorani. Prisostvovali so ji tudi med drugimi: dr. Andrejka, general Živkovič, češkoslovaški generalni konzul dr. Beneš, mestni gerent dr. Puc, generalni ravnatelj Kreditne banke Tykač, zastopnik Jugoslovenskega Sokolskega Saveza.

Matinejo je otvoril s svojim globoko zamislenim govorom naš apostol in ideolog naše ideje književnik brat Vladimir Levstik, ki je poveljeval žrtve in bodril k delu za narodno in državno edinstvo. Govor prinesemo v celoti. Nato je sledilo precizno izvajanje koncertnih točk prvovrstnega umetniškega programa. Nastopili so gospa Thiery-Kaučnikova, gg. Bette to in Banovec ter gospoda Šlais (vijolina) in Ravnik (klavir). Vse točke so bile kakor se samo obsebi razume, vzorno in brezhibno umetniško podane. Izzvale so dolgotrajno in oduševljeno odobravanje.

Proslava v »Narodnem domu«.

Kakor lansko leto, tako je bila tudi letos polna dvorana »Narodnega doma«, ko je priredil Oblastni odbor v vseh gorenjih prostorih Proslavo 1. decembra. Slavnostni govor je govoril Oblastni odbornik brat Vladimir Knaflič, ki je podal v kratkem ves potek dogodkov pred 6. leti in predzgodovino postanka naše države. Govoril je tudi burno pozdravljen brat predsednik inž. Marko Kranjec, ki je povdarjal, da naše ujedinjenje še ni končano in da še ječi preko Karavank in Snežnika na tisoče bratov, ki s strahom gledajo sedaj na razrovane politične prilike in ki vidijo samo v Orjuni spas.

Po govorih se je pričela animirana zabava, ki je potekla mirno in dostojno, kakor se morajo vršiti vse orjunaške prireditve.

Osvobojenje br. Marka in tovarišev.

Po mukopolnih in trpljenja prebogatih dneh je končno napočil tudi za naše brate, ki so ječali vsled zlobnih denuncijacij dolge tedne v tohlih celjskih ječah — dan svobode. Odprla so se težka vrata temnic in zlato solnce Svobode je po-

zapreke in ovire, katere nas sedaj še ločijo od Velike Jugoslavije. Na vseh postajah so bili zbrani nacionalisti, ki so prihitali od dela in borbe, da pozdravijo one, ki so dokazali, da Orjunaš nikoli ni, da tudi nikoli ne bo klonil niti za las. Po-

Brat Marko po 71 dnevem zaporu.

ljubilo trudna čela teh naših bratov, ki niso klonili v dnevnih trpljenja.

Kakor val je zaplaval preko orjunaške Slovenije klic: »Marko je prost!« Veselje in radost je zavladala med vsem članstvom in Orjuno, ki je čakala svojega prvobornika bolj enotna in bolj pripravljena kakor kdaj popreje. Radovalo se je njegove osvoboditve vse jugoslovensko Celje, ki se je zbralo na družabnem večeru Orjune Celje, kjer je oduševljeno pozdravilo inž. Kranjca in ostale jetnike, ki so bili bratje Falot, Ferjančič, Štritar in Reja. Tekom naslednjega dne sta bila izpuščena tudi brata Verbič in Maver. Tako, da je ostal v celjskih zaporih sedaj samo še brat Nande Poličnik, ki doslej zaman pričakuje že preko 4 mesece bodisi že obtožnice ali pa oprostitve.

sebnopriscen pa je bil pozdrav v Trbovljah, Zagorju in Litiji. Vsako pričakovanje pa je presegel sprevod v Ljubljani, ki je postal pravi

triumf naše misli.

Že pred prihodom vlaka so se pričele zbirati velike množice nacionalnega občinstva, ki so čakale na peronu in pred kolodvorom prihoda celjskih jetnikov. Medtem je prikorakal tudi ljubljanski bataljon z godbo Jugoslovenskih železničarjev in praporom ljubljanskega oblastnega odbora. Po prvih pozdravih ob izstopu iz vagona so se odpravili vsi pred kolodvor, kjer so navzoče množice burno pozdravljale brata Marka in vzklikale Orjuni. Nato ga je pozdravil imenom Orjune zamenik Oblastnega predsednika br. Vladimir Levstik, ki je

Bratje Verbič, ing. Kranjec, Reja zopet na svobodi.

Pot v Ljubljano.

Prva skupina oproščenih bratov se je vrnila v Ljubljano že tekom noči, dočim sta brat inž. Marko Kranjec in Slavko Reja počakala izida obravnave proti br. Verbiču in Maverju. Navzlic delavniku in zgodnji popoldanski uri se je nabral na kolodvoru lep krog celjskih Orjunašev, ki so se poslovlili od odhajajočih bratov.

Pot brata predsednika je najjasneje pričala kaj je on Orjuni in Orjunašem, ki se dobro zavedajo, da je nastopila sedaj zopet nova doba pohodov od zmage k zmagi, ki bodo končno porušili vse one

dal v svojem govoru duška onemu razpoloženju, ki je zavladalo med Orjunaši po osvoboditvi brata inž. Kranjca. Prečital je tudi sledeče brzojavke:

Iz vsega srca čestitam Tebi, tovarišem in oduševljeno pozdravljam zmagov pravice. Leontić.

Radujemo se nad Tvojim osvobojenjem in Ti čestitamo. Akcione Beograd.

Svobodnega Vas iskreno pozdravljamo. Oblastni odbor Zagreb.

Svojemu prvoborncu pozdrav v svobodi. Akciona Vrhnika.

Zdravo Marko na svobodi. Miha Čop.

Zopet svobodnim bratom brat-ski zdravo! Naprej za Nacijo. Orjuna Žužemberk.

Ob priliki vrnitve iz zaporov pozdravljamo brata predsednika in ostale sotrpine.

Orjuna Bled.

Marko! Akciona Zagreb Te pozdravlja na svobodi in Ti kliče »Naprej za Orjuno!«

Boginja Pravice je presekala z zamahom meča nit klevet s katerimi so hoteli uničiti nas in našo misel. Pozdravljamo Te hrabri ju-maški brat s pozdravom orjunaške zvestobe, polne vere, da pride kmalu dan, ko nas bodo povedli naši prapori v zadnjo borbo proti demonom Jugoslovenstva.

Zdravo! Akciona Beograd. Pravica je premagala črno reakcijo, k čemur Ti čestita brat Anastasijević.

Po končanem čitanju brzojavk se je formirala povorka. Med pevanjem pohodnih pesmi, vzklikanjem Naciji, kralju in Jugoslaviji, je krenil ves sprevod na čelu z godbo in oblastnim praporom k magistratu, kjer je pozdravil Orjunaše in nacionalno občinstvo br. predsednik inž. Marko Kranjec. Pozval jih je v svojem kratkem in jedrnatem govoru k novemu še vztrajnejšemu delu, k novim zmagam in če bo potreba tudi k novim žrtvam. Govor je bil sprejet s silnim oduševljenjem in Mestni trg je ovil klicev Kranjcu in Orjuni. Od tu je nadaljevala povorka pohod preko Mestnega trga, Cojzovega grabna in Emonske ceste pred »Zvezdo«, kjer je bil razhod.

Osvobojeni bratje pa so se nato z delegati posameznih Mestnih Orjun podali v restavracijo »Zvezdo«, kjer je sledila nato animirana družabna zabava pozno v noč.

Francija in Italija.

Odnosaji med Francijo in Italijo niso, kljub raznim obojestranskim naglašanjem prijateljskih in presrčnih odnosajev, baš preveč rožnati. Nasprotno se kaže posebno v Tunisu, Italijanska iredenta ni še zadovoljna s pridobitvami svetovne vojne. Ona sega še dalje. Na eni strani zahteva našo Dalmacijo, na drugi pa Nico, Savojo, Korziko, Tunis, ki so v francoski posesti in Malto, ki je angleška. Najintenzivnejša je pa italijanska propaganda v Tunisu.

Te dni je bil pozvan v Pariz generalni rezident francoske republike v Tunisu, Lucica de Saint. Podal je zelo zanimivo poročilo o položaju. Od tega je sicer le malo prišlo v javnost, ker se službena Francija izogiba konflikta z Italijo, komentariji francoskega časopisa so pa tozadevno zelo simptomatični.

Odkod pa izvirajo italijanske pretenzije na Tunis? Italijanska diplomacija je že od nekdaj smatrala Tunis za deželo, ki mora postati italijanska. Francija jo je pa prehitela in postavila deželo pod svoj protektorat.

Tedanjni nemški kancler Bismarck se temu ni upiral, čeravno je bila Italija zaveznica Nemčije, ker je hotel s tem potoloziti Francijo, v kateri je tlela ideja revanše za poraz v letih 1870/71. Italija sama pa ni bila dovolj močna, da bi se sama postavila Franciji po robu. Da pa kolikor toliko paralizira francoski vpliv v severni Afriki, se je spustila l. 1911 v vojno s Turčijo v kateri je sicer zmagala in dobila Tripolis, od katerega pa ni imela dosedaj še prav nikakih koristi, temveč le velikanske gmotne žrtve in izgube človeških življenj. Italijanska oblast sega le tako daleč v notranjosti dežele, do kamor segajo kroglice ladijskih topov, dočim je zaledje popolnoma neodvisno in se prikažejo vstaške »hamade« včasih

OB LEKE
OB NA
OB ROKE
MESTNI TRG 5
OB ERNATOVIC

Kupujmo in podpirajmo izvrstno
Kolinsko cikorijo
domači izdelek.

„ITO“ zobna pasta beli krasno zobe in daje jim blišč.

NIBELUNGI

Največje filmsko delo vseh časov.

II. del in konec od 5. XII. dalje.

Vsled ogromne dolžine filma — 4127 m — se vrše predstave ob: 1/23, 3/45, 7 in 1/410.

Pri vseh predstavah svira pomnoženi orkester.

ELITNI KINO MATICA
(vodeči kino v Ljubljani).

celo pred obzidjem glavnih mest Tripoli in Bengasi.

Glasi italijanskega geografičnega društva, čigar pokrovitelj je sam vojvoda genovski, je v svoji 5. številki od 31. maja t. l. pisalo, naj Francija nikar ne misli, da obstojati dve Italiji, ena v Tunisu, katero se zatira in zaničuje, druga pa v Rimu, ki se jo z lepimi besedami in obljubami odpravlja. Zahteva nadalje, da se za Tunis ustvari francosko-italijanski kondominij.

»Journal des Débats« od 28. novembra t. l. zelo ostro napada italijansko agitacijo v Tunisu. Naglašja, da se fašisti vedejo v Tunisu kot doma in da jih službena Italija v tem efektivno podpira. Francoska vlada je to njihovo početje dosedaj mirno gledala, toda tako dalje ne more iti. Ko so se vršile v Florenci letos velike telovadne prireditve, so vsa društva lahko nosila svoje prapore, Francozom pa to ni bilo dovoljeno.

Ta francosko-italijanski nespozrazum je za nas Jugoslovane velikega pomena. Francija se nič preveč ne zanima za »latinsko bratstvo« in si raje išče zaveznikov drugod. Italija pa, ki hoče stopati po stopinjah starega Rima, bo prej ali slej prišla v konflikt s Francijo. Zato pa moramo tudi mi biti pripravljene za vsak slučaj: Gledati moramo na to, da se odstranijo vsi razlogi nezaupanja in mržnje med posameznimi slovanskimi državami, posebno pa da se spravi s sveta nesrečni rusko-poljski spor in ustvari močan slovanski blok.

Ta blok pa potrebuje zaveznika. In vsekakor najpripravnější bi bila Francija. Nobena izmed slovanskih držav nima kakih spornih odnošajev s Francijo. Tak slovansko-francoski blok obvlada potem lahko celo Evropo in tedaj bo tudi za nas prišel čas, da bomo laški nadutosti prestrigli peroti.

Mc.

Burna zborovanja na ljub. univerzi.

20 Orjunašev-akademikov prepreči protestno skupščino klero-komunističnih junakov.

V torek pop. sta prišla iz Zagreba dva sumljiva tipa, da bi tudi tukajšnje akad. omladino nahuškala k štrajku. Isti večer se je vršilo zborovanje celokupne akad. omladine, na katerem so zastopali posamezni predsedniki svoja društva. Takozvani »Blok levih« in z njim soglašujoče frakcije klerikalcev in komunistov, so takoj prišli s svojo barvo na dan in s tem dejanjem dokazali svoje antidržavno in antinacionalno mišljenje — soglašali so s predlogom iz Zagreba došlih agitatorjev in sklenili »iz kolegijalnosti do zagrebških akademikov štiridnevni štrajk. Vsa napr. društva so v znak protesta zapustila dvorano. Zagrebška junaka sta jo še isti večer odkurila nazaj v Zagreb — ker sta najbrže slutila, da jima bo jugoslovnska Ljubljana priradila sijajno odhodnico, vredno Radičevih agitatorjev.

Včeraj popoldne se je vršilo zborovanje enotne levičarske fronte na univerzi. Napredni akademiki se tega zborovanja niso udeležili, pač pa so pričakovali svoje čudotvorne kolege pred univerzo. Nekaj članov akad. Orjuna je pa vseeno šlo na zborovanje, ker so slutili, da bodo na zborovanju padale besede proti državi in kralju. V tem pričakovanju se tudi niso varali.

Po otvoritvenem govoru klerokomunističnega Aleša Stanovnika, ki se je s svojimi »juridičnimi« izjavami nesmrtno blamiral, je podal tov. Odon Planinšek izjavo celokupne napredne omladine, da ona nima povoda priključiti se gibanju, ker je upokojitev zagrebških univerzitetnih profesorjev v skladu z zakonom o državnih uradnikih.

Mi i oni.

U ovoj našoj blaziranoj i amoralnoj sredini, gde su sve pozitivne i zdrave vrednote bačene u čošak, gde se ispršila bezačajnost, demagoštvo i korumpiranost, a dok s druge strane stari naši »očevi« dogmatičari i fermentaši sede u udobnom fotelju i čekaju »mirni razvoj stvari«, pokrenuo se pokret zdravlja i svežine, pokret novoga duha, koji je navestio sat korupcije i starštvu što umrtvljuje život i preči svaki napredak. Nejučačkom vremenu u prkos, Orjuna je intonirala pesmu Istine i mladosti, pesmu borbe i pozitivnog rada, pesmu zdravih osebnina naše rase. Nad plemenskim, društvenim i verskim ekskluzivizmom i predrasudama digla je polam jake nacije i međusobnog upotunjavanja; nad sebičnim interesima i partijskom zaslepljenošću stavila je interes naroda; mesto beskičmenjaštva digla je Ideju, mesto vrludanja odredila je jasan cilj i ravan put. I shvativši zdravo svoj poziv te svesna svojih ciljeva sa sigurnošću i verom pošla je u susret radu. U nepune četiri godine teškog i neumornog delovanja, premda napadana i insinuirana sa sviju strana, Orjuna ima pred sobom bilans, sa kojim može da se ponosi: sve što je svesno i mlado u duši nalazi se pod zastavom čistih ideala jugoslovenskog nacionalizma. I u ovoj tmušji ideji i shvatanju, u ekstremnom kresanju jalovih i stehinih, trulih i staračkih koncepcija, utešljiva je činjenica, da je jedan deo mlade generacije našao sebe i orijentirao

se u pravcu koji vodi pravom životu i razvitku naše Nacije. Orjuna je sretno prošla prvi svoj razvoj i oblikovanje, sigurno se je ugnula svim uticajima koji su nastojali da je upregnu, mirno je prošla preko svih napadaja, pokazujući svojim žrtvama u dragocenim životima kako je visoka ona Ideja što ju vodi. I danas pokret jugoslovenske mladosti stoji čvrst i nesalomljiv, spreman, da, posle prve etape svojeg organizatornog rada i sakupljanja sila, uđe najaktivnije u političku arenu da obračunava sa grešnim starima. (Zovemo ih »stari« jer su kod njih stari gresi i izivelost, dakle starost.

Jugoslavija rodila se tek napolično jer staro još nije bilo mrtvo. Ono se je svojom senilnom zlobom i tvrdoglavošću sprostajljalo i suprotstavila se prirodnom procesu stvaranja zdrave tekovine i mesto razvoja unapred, hoće razvoj unatrag. Raspolažući svim sredstvima i preduslovima za očuvanje vlasti i udobnosti, podržavajući u narodu predrasude i imaginarne banke pred novim vremenom, ne daju mladom jugoslovenstvu da u život udari svoj pečat i da ga vodi putevima napretka. Svi oni koji imaju oči da vide, bolno su gledali kakovim se sredstvima i krilaticama služe ti očevi domovine da se održe na vlasti. Nacionalni i politički rad im je dreha po zborovima i nadmudrivanju u parlamentu. Šovek im je sadržan u gumenoj kuglici, a moral u vlasti. I kod ovih

izbora učinićemo istu konstataciju kao i 18. marta prošle godine: da se podražavanjem najnižih instinkata mase i izigravanjem principa demokratije održaju na vlasti reakcionarci i lažljivi proroki.

I posle će nam reći da je volja naroda došla do izražaja, pripovedaće nam kako oni rade ono što narod hoće i želi, i »naši veliki« gradite si arkade na Mirogoju i Panteone usred Beograda, da dočnije u njima slavno opočim njihove trudne otadžbeničke kosti.

Proti takovom nepoštenju i izigravanju naroda, proti takovim crnim gresima starih valja da se di-

gne svako ko u sebi oseća moral i istinu. Proti današnjem nepoštenju s jedne i poltronstvu s druge strane digla se i Orjuna.

Orjuna je povelja borbu proti zloj današnjici, a sutrašnjica će pokazati njene rezultate. Vreme će suditi svima i vreme će pokazati gde je bila istina, i stoga, Orjuna, bez obzira na vrednote koje danas vladaju, bez obzira na kuglice koje će doskora puniti žare naših »oceva domovine«, napred! U vedrom horizontu jugoslovenskog nacionalizma, na kome je ispisano MLADOST, oličena je naša pobeda. Jer pobeda je uvek u mladosti za mladost.

Pero Šegota.

Klic iz Prekmurja.

Minulo je nekaj mesecev, odkar je prekmurški narod svečano proslavil velevažni zgodovinski dan s 5 letnico svojega osvobođenja izpod tujege — madžarskega gospodstva — in združitev Prekmurja s svojo pravo domovino Jugoslavijo. Ogledajte besede govornikov so globoko in živo posegle v srca zbravnega naroda, ki se je navdušeno in poln ljubezni do domovine vračal na svoje domove. Da pa navdušenost ne preneha, ljubezen ne omrači, je na vsak način potrebno preskrbeti drugih govornikov (knjig), ki bi prišli v vsako našo hišo in za najprej skrbeli zato, da seznanijo najmlajšega otroka Jugoslavije s svojo družino in s tem pridobijo njegovo ljubezen. Naše ljudstvo se zaveda, da je slovensko, a ne vse. Tudi to ima svoj vzrok. Glavna krivda je ta, da ne pozna vrednosti slovenskega jezika, tem manj pa zakladov celokupne države. Prva potreba, ki tukaj obstoja je ta, da naš narod seznanimo z našim slovom in z našo lepo, bogato domovino. Naravno je, da popreje ko ljubimo, se moramo seznaniti, spoznati in ko je to dvoje dovršeno, pride ljubezen sama ob sebi. Tako je pri nas! Naš narod treba najprej seznaniti in kaj je naravno, da ko spozna vrednost slovenskega jezika in lepih zakladov svoje domovine, bo jo brez dvoma začel ljubiti.

V ta namen nam je potrebno po-

iskati sredstev, katera bi bila najprimernejša za dosego tega cilja — in to bi bile — knjige.

Da bi pa med naš narod prišle slovenske knjige, ki naj bi romale od hiše do hiše, si je »Organizacija prekmurških dobrovoljcev s sedežem v Bratovcih, katere člani so bili prvi boritelji, so in ostanejo za nacionalno delo — idejo — edinstvene države v Prekmurju, stavila v svoj program ustanovitev knjižnice«, iz katere bi razpošiljali knjige po celem Prekmurju.

Vsled tega se vdano obračamo na vse slovenske domo- in rodoljube, društva, knjižnice, čitalnice, knjigarne, narodno čuteče posameznike itd. in v ljudno prosimo, da nam blagovolite priskočiti pri ustanovitvi prve prekmurske knjižnice na pomoč, ter nam v to svrhu poslati par knjig na naslov: »Organizacija prekmurških dobrovoljcev v Bratovcih, p. Beltinci.

Kdor takoj da, dvakrat da. Obenem pa stori veliko delo na narodnem polju za Prekmurje, ki si globoko zapiše častita imena darovalcev in se bo vedno hvaležno spominjala svojih dobrotnikov.

Upamo, da bo našel klic iz Prekmurja povsod odprta srca, odprte roke in odprta vrata med našimi rodoljubi, ki se sigurno sveto zavedajo nujne pomoči napram iz sužnosti rešenemu narodu.

PODPISANA TVRDKA PRIPOROČA:

SADNE SOKE:

malinovec, citronado in sadni grog (punč).

AROME ZA NEALKOHOLNE PIJACE:

limonova, jabolčna, jagodova, malinova, mandljeva, marelična, nektar, oranžna, rožna, mešane arome (tutti frutti), Vanile, Waldmeister.

ESENCE ZA ALKOHOLNE PIJACE:

Rum-esence različne vrste, konjak, hrušov, češnjev, kava, kumnova, oranžna, pelinkovac sadjev, tropinov, brinjev, drožni itd.

SADNE ETERE

v raznih koncentracijah.

NAVODILA NA ZAHTEV NA RAZPOLAGO.

SREČKO POTNIK IN DRUG

paraa destilacija esenc itd. LJUBLJANA, Metelkova ul. 13.

Dopisi.

Novo mesto. 1. december, naš največji narodni in državni praznik, je šel precjz neopažen mimo nas. Svečane službe božje se je udeležila deputacija treh članov v kroju, dasiravno ne povabljen. Prizadeti naj si zapomnijo, da vršimo svojo narodno dolžnost tudi nepozvani ter jim priporočamo v bodoče več opreznosti. Udeležila so se svečanosti vsa zastopstva, le dr. Česnikovi Orli so na novo dokumentirali svojo nenarodnost. — Okrašanje z zastavami je bilo zelo pomanjkljivo, na kar opozarjamo vse hišne počestnike, zlasti z ozirom na bližajoči se 17. december, da ne bo razočarani. Ako že ni mogoče nabaviti novih trobojnic, je vendar mogoče brez velikih stroškov okrasitev oken. Kapiteljska cerkev je v tem pogledu popolnoma ignorirala naš največji praznik, a nje okna dičijo ostanke proslulih Habsburžanov. Sramota! Ne izigravajte naše potrpežljivosti.

Novo mesto. Zvedeli smo, da se nahaja med odborniki tukajšnje Jugoslovenske Matice tudi g. dr. Ivo Česnik, znani zagovornik italijanske fašistke - renegatinje gđe. Hermine Tursich, slov. učiteljice in odbornice sezanskega fašija. Dr. Ivo Česnik, on sam goriški rojak, je tisti, ki je tiral gđe. Tursich na postopanje proti nacionalistu Malaški. On je tisti, ki je gnal nje tož-

bo od inštanca na inštanco ter končno, ko je njegova dobra itd. klijentinja izgubila, skušal takole po znani klerikalni metodi ovinkov zvaliti krivdo na pristranost sodnikov in krivde priče.

Pri vsem tem pa je bilo dr. Česniku, kot odborniku Jugoslov. Matice dobro znano, da je z merodajnega mesta došlo na odbor več depisov, iz katerih se s strani Jugosl. Matice same ilustrira gđe. Tursich kod podel in nizkoten renegatski karakter, ki ne bi smel najti mesta v pošteni slovenski družbi. Edino v g. Česniku je našla primerno družbo. Čast mu! On je šel preko vsega tega in stopil na stran njenih zagovornikov. Sčiti in zagovarjati italijanske fašiste-renegate, preganjati jugoslov. nacionaliste — to je pojem dr. Česnikove iredente. Čast takemu značaju!

Pribijemo le eno, da ljudje dr. Česnikovega značaja niso vredni, da vedo za Primorje in primorske brate — da pa tak človek sedi v odboru Jugoslov. Matice — to je parodija na našo iredento, je škandal, ki se mora iztrebiti z dr. Česnikom vred.

Pozivamo nujno odbor Jugoslov. Matice v Novem mestu in centralni odbor v Ljubljani, da takega človeka kar najhitreje odpravi! Mi smo pripravljene stvar izpeljati in ne odnehamo preje, dokler se z navede-

nimi odborniki ne pomete kamor spadajo. Javnost pa naj sodi o moralni potenci takih ljudi. Primorci pozor!

Dravograd. Mariborska »Straža« štev. 125, z dne 29. oktobra t. l. poroča iz Dravograda med drugim tudi o protinarodnem delovanju nekega trgovca K. iz Dravograda. Ako misli pisec s tem mene, ga tem potom pozivljam, da doprinese za iznešene klevete dokaze s podpisom, inace ga smatram kot podlega lažnika in obrekovalca. Torej na dan s podpisom, da si pogledava v oči in primerjava najino delovanje.

Gvidon Kaiser, trgovec.

Iz naše Ribnice. Avstrijski protekcionizem vseh antislovanskih elementov je osrečil naš trg z odličnim proletarskim polirjem Ursello. Iz žuljev in krvi našega naroda si je zgradil vilo in jo odličil z nadpisom v blagoslavni — tudi k. k. oblastim prijajoči laščini: »Villa Maffalca.« To vilo ima sedaj v najemu lesni trgovec Selšek, ki je pustil vilo prenoviti ter jo ponovno odličiti s starim napisom. Če to ne žali njegovega nacionalnega čuta, se čudimo, da to izzivanje prenese tudi drugi Ribničani, med katerimi je gotovo vsaj nekaj nacionalistov.

PRODA SE
1krat oblečen

Oriunaški KROJ
proti takojšnjemu plačilu

Din 600'--.

Interesenti naj se zglašev v
upravi lista.

KARO-čevlji
Maribor, Koroška 19.

Kronika.

Zadnja žrtev klero - komunističnega denuncijantstva br. Nande Poličnik je bil tudi kot zadnji orjunaški jetnik v Celju izpuščen 2. decembra na svobodo. Podli denuncijantje so ga dolžili, da je pomagal pri požigu Rudarskega doma, kar pa se je izkazalo po dolgotrajni, pet mesecev trajajoči preiskavi, kot neresnično. Bratu Poličniku, ki je tudi glavar v Trbovljah, iskreno čestitamo in kličemo: »Naprej za Nacijo!»

Obrekovalci v uredništvu pobožnega škofovega lista, kar niso zdravi in zadovoljni, če ne izlijejo v vsaki številki primerno množino svoje blagoslovljene jeze nad glave zavrženih Orjunašev. V tem svojem Bogu dopadljivem delu ne štedijo nobenih še tako ogabnih sredstev od najpodlejšje laži do najgrših denuncijacij, v katerih so posebni specialisti gospodje brunni uredniki »Slovenca«. Prežeti nepopisnega in samo jezuitov vrednega sovraštva bruhajo njih posvečene ustnice cele gore laži, ki jih že ne moremo več zasledovati, ker nimamo zato niti predragega časa niti potrebnih ljudi. V eni zadnjih številki je prinesel najboljši informirani slovenski list »Slovenec« tudi dolgovezno poročilo o nekem pretepu v Šiški, pri katerem naj bi bil glavni pretepač neki Prešeren. O njem je vedel seveda pobožni kljukec povedati, da je član Mestne Orjune Šiška. Ker poznamo navede pobožnih urednikov, smo se informirali o tem in izvedeli, da Prešeren sploh ni bil nikdar Orjunaš, najmanj pa še član Orjune Šiška.

Kaj pa je to? »Slov. Narod« je napisal pod naslovom »Pod avstrijskim jarmom« te-le stavke:

»Kar se dr. Šusteršiča tiče, je bil vedno dovolj pameten, da je vedel, da se mora stranki voditi, ki hoče doseči velik vpliv, izogibati navadnih hujskaril. Za ta posej so bile v njegovi stranki v zadostnem številu na razpolago druge vodilne osebe. Vsekakor pa je tudi dr. Šusteršič opetovano pri svojih političnih nastopih v jugoslovenskem vprašanju zastopal nazore, ki so bili v močnem nasprotju z avstrijskim stališčem...«

Naši takozvani vodilni politiki mislijo, da smejo svojim vnetim in inteligentnim pristašem, ki jih radi postavljajo radi tega v nasprotje s klerikalnimi »backi«, vse, pa tudi že pravice servirati. Šusteršič je bil vedno najnavadnejši gorjanski hujskač in dosledno najograbnejši avstrijski aut in habsburški petoliz-

nik. Ali res mislijo, da bodo vjeli na to, da bodo Šusteršiča, ki je za vedno političen mrtvec, kakor za služi, le en glas pri volitvah? Dosežejo lahko edino to, da izgubijo na stotine nacionalnih volilcev, ki vedo, da so gori citirani stavki gola — laž in sleparija, katere bi mirno ne požrli niti takozvani »backi«. Ako mislijo nekateri vodilni gospodje — pa naj bo to Žerjav ali kdorkoli — da jim bodo inteligentni nacionalisti zgolj za štafažo, se motijo. Sino tudi še mi tu, ki smo dejansko kaj storili za nacionalno stvar in — žrtvovali, in imamo za to pravico zahtevati v nacionalni politiki — snažnost in snago v slovenskem pomenu besede tudi med volitvami...

Tako je prav! Kot kronisti samo beležimo, da ni našel »Slovenec« niti ene besedice s katero bi omenil pomen 1. decembra. Tako se bodo vendarle počasi, a gotovo iznebili Jugoslovanski tigri svojega »jugoslovenstva«, ki jih tako teži že od leta 1917., ko jim je rešilo razpadajoče veselje SLS.

Nerazumljivo nam je postopanje Konzervne tovarne Vrhnika, ki še danes, šest let po osvobojenju, vedno izstavlja nemška izpričevala. Sprejeli smo že opetovano različne pritožbe proti tej tovarni, toda ta slučaj presega meje potrpljenja.

Inozemci v domačih podjetjih. Z ozirom na to, da se nalajajo še vedno v naših podjetjih razni tuji privandanci, ki odjedajo kruh našemu delavstvu in pri tem še uganjajo protidržavno propagando, opozarjamo na sledeči razglas »Inspekcije dela«:

Inspekcija dela opozarja vse delodajalce, ki zaposlujejo inozemske delavce in nameščence vseh kategorij, da so v smislu obstoječih predpisov dolžni vsako spremembo službenega razmerja najkasneje v roku 3 dni po izstopu, oziroma premestitvi inozemca, prijavit pristojni in Inspekciji dela. Prekršitev tega predpisa se bo, kakor tudi zaposlovanje inozemcem brez dovoljenja Ministrstva socijalne politike, odnosno tuk. Inspekcije dela, najstrožje kaznovala.

Pripominja se, da je Inspekcija dela v zadnjem času kaznovala več podjetnikov z občutnimi globami do Din 2000, ter se interesirani službodajalci ponovno opozarjajo, da se glede zaposlovanja inozemcem točno drže predpisov, ker se bo v smislu § 123 Zakona o Zaščiti Delavcev z dne 28. II. 1922, Uradni list 211/74, vsaka prekršitev kaznovala z denarno globo do Din 3000.

Tozadevne predpise vsebuje »Pravilnik o zaposlovanju inozemskih delavcev« z dne 9. julija t. l. Ur. l. 215/71.

ci so proslavo bojkotirali in s tem ponovno pokazali svojo »lojalnost«. Med obhodom po trgu, ki je bil odtel v zastave, se je navdušeno vzklakalo narodnemu edinstvu, kralju, Orjuni itd. Pred gostilno g. Kodra, kjer se je ustavil sprevod, je imel slavnostni nagovor na zbrane oblastni predsednik brat Radivoj Rehar, ki so ga Šentlovrčani za to povabili v svoj prijazen trg. Po obhodu se je vršila v dvorani gostilne Koder družabna zabava, ki je potekala prav lepo. Tu je brat Rehar govoril še o delu in ciljih Orjune. Njegov govor so navdušeno odobravalji tudi oni, ki niso člani organizacije in so pristaši SLS. V imenu domače akcije je govoril glavni brat Leopold Korman. Prvega se je vršila slovesna maša, katere se je udeležila akciona deloma v krojih, deloma v civilu. Razveseljiv pojav v St. Lovrencu je, da izginja vedno bolj nasprotstvo med Orjuno in pristaši SLS, ki uvidevajo, da Orjuna res ni to, kar so jim hoteli natvesti ljudje, ki imajo čisto osebne in partijske vzroke, očrtniti jo pred širokimi masami ljudstva. Počasi prihaja spoznanje in to spoznanje že poraja novo, lepo, skupno in složno delo vseh šentlovrčanih Slovencev.

Proslava 1. decembra v Marenberku. Tudi Marenberk je proslavil 1. december slovesno že na predvečer v nedeljo z obhodom, pri katerem je govoril oblastni čelnik br. dr. Irgolič. Obhoda se je udeležilo vse slovensko zavedno občinstvo, ki je s tem manifestiralo svojo solidarnost v narodnih in državnih zadevah. Govornik brat dr. Irgolič je bil navdušeno aklimiran.

Mestna Orjuna St. Jakob-Krakovno-Trnovo priredi v četrtek, dne 11. t. m. ob 8. uri zvečer v gostilni pri Kavčiču, Privoz 4, pozdravni večer svojima članoma, oblastnemu predsedniku inž. M. Kranjcu in bratu Andreju Verbiču. Pozivamo in vabimo vse članstvo, da se tega večera v velikem številu udeleži.

Novo Orjuno, V Mariborski oblasti se pripravljajo ustanovitev nove Orjune v Sv. Urbanu pri Ptuj, poverjeništvu Prevalje in Guštanj se pa v kratkem preosnujejo v samostojne Mestne O. Dve novi Orjuni se ustanovita tudi v Medjimurju.

Politično - propagandistični tečaj za Mariborsko oblast v Mariboru. Jutri, v nedeljo, 7. in v ponedeljek, 8. t. m. se vrši v Mariboru dvodnevni politično - propagandistični tečaj za delegate M. O. in Poverjeništev. Poset tečaja bo po došlih prijavih zelo lep. Predavanja prične v nedeljo ob 10. uri dopoldne v »Narodnem domu« s pozdravnim nagovorom oblastnega predsednika br. Reharja. Red predavateljev in predavanj je sledeči: I. Prof. dr. Ljudevit Pivko; Zgodovina jugoslovanske nacionalne ideje od početka do Orjune. II. Radivoj Rehar; Nastanek Orjune in njen razvoj. III. Radivoj Rehar; Orjuna in njeno stališče do nacionalnega, kulturnega, prosvetnega, verskega, socialnega in gospodar-

skega vprašanja. IV. Radivoj Rehar; Delo v Orjuni. V. Dr. Fran Irgolič; Akcijske čete, njih pomen in ustroj. VI. Dr. Krsto Cafurja; Tisk in tiskovne sekcije. VII. Dr. Makso Kovačič; Propagandno delo med narodom. VIII. Dr. Ljudevit Pivko; Nacionalizem pri drugih narodih. IX. Dr. Ljudevit Pivko; Orjuna in Sokol. X. Dr. Miloš Vauhnik; Društveno pravo. XI. Dr. Miloš Vauhnik; Ustava. XII. Dr. Makso Šnuderl; Kazensko pravo. XIII. Ravnatelj Leončičar, Celje; Zadrugištvo. XIV. Dr. Jokej Stefančič, Ljubljana; Govorništvostvo in govorniški seminar. — V nedeljo, 7. decembra t. l. zvečer se vrši v »Narodnem domu« družabni večer za posetnike tečaja in mariborsko članstvo ter prijateljsko občinstvo.

Sprememba članstva O. O. Maribor. Mesto odstopivšega člana brata prof. Roberta Kenda, je bil na seji 2. t. m. kooptiran v I. O. O. Maribor brat dr. Makso Šnuderl.

Razpust M. O. Maribor, I. O. O. je na svoji seji dne 2. t. m. razpustil M. O. Maribor in imenoval za komisarja brata Jankota Zorko, višjega knjigovodjo Kreditnega zavoda Mestne hranilnice.

Proslava 1. decembra v Celju. Naš starodavni »Narodni dom« je sprejel tega dne pod svoje okrilje številno občinstvo, ki se je kakor pogosto prej, tudi sedaj v proslavo našega nacionalnega praznika odzvalo vabilu celjske Orjune ter z isto na najlepši način manifestiralo za kralja in Nacijo.

Otvoritvenim besedam našega predsednika Orjune je sledila po četašna prednašana deklamacija »Dan ujedinenja«. Navdušeno občinstvo je burno ploskalo deklamatorju, prav posebno pa še navzoči avtorici sestri Anici Č.

Teško smo pričakovali nastopa slavnostnega govornika našega br. Vladimira Levstika, vsaj je on naš celjski rojak! Lepe so bile njegove besede, globok njih zmisel in trdno upanje, da so padle na rodovitna tga. Naj bo našemu dičnemu prvoboritlju tem potom izrečena naša bratska zalvala.

Nastop pevskega krožka »Komšija« je izpolnil nadaljne ure tega lepega družabnega večera, tudi orkester »Bratstva« je doprinesel k dobremu razpoloženju čim se je končala oficijelna proslava ter je začela prosta zabava. Za telesno okrepitev so temeljito skrbeli dobro opremljeni šotori, v katerih so stregle požrtvovalno naše narodne dame! Hvala njim!

Br. Benčan je aranžiral lepo alegorijo, videli smo tudi lepe žive slike, predstavljajoče posamezne borbene slike naših osvoboditeljev.

Celjska Orjuna je pokazala, da se zaveda svoje naloge, narodno občinstvo se je z malimi izjemami zelo častno udeležilo nacionalne prireditve, tako da redke izjeme nenavzočnosti tudi »narodnih« činiteljev niso motile dobre harmonije.

Službene objave.

REDNA SKUPŠČINA Organizacije jugoslovenskih nacionalistov za ljubljansko oblast se vrši z običajnim dnevnim redom v dneih 13. in 14. decembra t. l. Kraj in ura otvoritve skupščine bo objavljena še naknadno v »Orjuni« in v okrožnici na vse organizacije. Organizacije, ki še niso pripravile svojih delegatov, naj to nemudoma store do 10. decembra. Oblastni odbor.

EVIDENCA O GIBANJU ČLANSTVA.

Direktorij je ugotovil, da Mestne organizacije ne obračajo dovolj pozornosti evidenci članstva ter da se na pr. dogaja, da sprejme organizacija, ki o tem ni bila obveščena, člana, ki je bil izključen iz druge organizacije; da so člani, ki iz osebnih ali drugih razlogov zahtevajo izbris iz organizacije svojega bivališča ter se včlanijo v kako drugo organizacijo itd.

Radi točne evidence o gibanju našega članstva, ukazuje Direktorij sledeče:

1. Vsak Orjunas mora biti član samo Mestne organizacije svojega bivališča; če pa ni v dotičnem mestu organizacije, mora prijavit svoj vstop najbližji organizaciji.

2. Mestni odbori morajo koncem vsakega meseca dostaviti svojemu Oblastnemu Odboru točen seznam tekom dotičnega meseca izključenih članov. Oblastni odbori pa morajo na temelju dobljenih poročil sestaviti sumaričen seznam izključenih na njihovem področju in ga poslati Direktoriju, ki bo vsa izključenja priobčil v glavnem organu organizacije.

3. Mestni odbori morajo o vseh izključenjih, objavljenih v glavnem organu, voditi točno evidenco.

Pozivljamo še bratske Oblastne in Mestne odbore, da se gorenjega ukaza drže točno ter da posvete v bodoče stanju našega članstva posebno pozornost. Direktorij.

Din 1' — na vsak korak

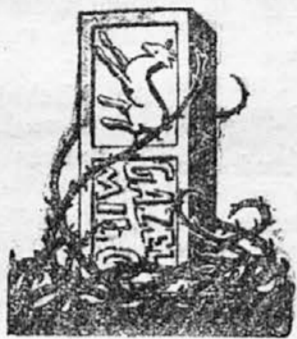
prihranite, zato ne tožite, da vam je predalč in kupujete vse oblačilne predmete in potrebščine pri

Drago Schwab, Ljubljana.

Razmnoževalni papir (piječi). THE REX CO., Ljubljana.

Političen pregled.

Volilni boj v Jugoslaviji se nadaljuje. Vlada je Radičev volilni manifest zaplenila. Očlublja tudi, da uvede kazensko postopanje proti Stjepanu Radiču, kar bi bila morala že davno storiti, ne pa šele sedaj, ko jo je mož že zdavnaj popihal v inozemstvo. N. D. S. J. (komunisti) so v Vojvodini postavili svoje liste, ki jih bo pa vladav v smislu zakona o zaščiti države najbrže prepovedala. Opozicionalno časopisje je pričelo vladi očitati, da uporablja Bleerovo posojilo v volilne namene, vladino časopisje pa to seveda zanika. Radičev desident Lovreković pa zopet očita Radiču, da je ubogega hrvatskega seljaka ogoljufal za težke pare. Take vesti pač našemu ugledu v inozemstvu ne morejo koristiti in le želeli je, da se volilna borba vodi dostojneje. Ljuba Davidović je na svojem shodu v Subotici razglasil, da ima od Radiča podpisane dokumente, v katerih se le ta odrekla federalizmu in republikanstvu in priznava monarhijo. »Slobodni Dom« te vesti demantira in jih označa za lažnive. Tajni pa, da bi obstojale kake zveze med Radičem in komunistično internacionalo in da bi bil ta prevzel kake obveznosti napram sovjetski vladi. Za mandate se vodi velik boj med kandidati. Baje bo v Ljubljani kandidiral tudi Ljuba Davidović. — Vlada je bila ta teden izpopolnjena. Poleg dr. Šurmina sta vstopila v vlado dr. Drinković (neodvisen Hrvat) in dr. Hinko Krizman (samostojni demokrat). — Med tiskarji se je pojavilo mezdnogibanje, ki lahko dovede do štrajka. Gibanje ni političnega, temveč je ekonomskega značaja. — Razmejitveno vprašanje z Italijo bo v kratkem rešeno. Naša kraljevska dvojica poseti Rim, kar bo mogoče ugodno vplivalo na naše odnose z Italijo. — Odnosaji do Rusije, ki so bili do sedaj korektni, so se poostriili radi vmešavanja S. S. S. R. v naše notranje razmere. Po Radičevih izja-

KAKOR ROZA MED TRNJEM

se lahko smatra

MILO 'GAZELA'

ki po svoji nedosegljivosti kakovosti prekaša vse druge proizvode.

Beli, čisti in varuje trpežnost perila!

Naš pokret.

Orjuna Tržič sklicuje svoj II. redni občni zbor na četrtek, 4. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v čitačnici Slov. bralnega društva. Dnevni red: Poročilo odbora. Volitve. Slučajnosti. Odbor.

Manifestacijski zbor Orjune v Splitu, ki se je vršil na dan 1. decembra je izpadel nad vsako pričakovanje. Vršil se je na Trgu, ki je bil popolnoma napolnjen s tisočglavo množico. Govorili so bratje Bižankin, minister na razpoloženju, podpredsednik Direktorija Bartulović in Veliki čelnik br. vojvoda Ilija Trifunović-Birčanin. Govori so bili sprejeti z nepopisnim oduševljenjem in bomo o njih, kakor tudi o zboru še natančneje poročali.

Mestna Orjuna Moste pozivlja svoje članstvo na izredni občni zbor, ki se vrši v nedeljo, dne 7. t. m. ob 10. uri dopoldne pri gosp. Prusniku v Mostah. Odbor.

Mestna Orjuna St. Jakob-Krakovno-Trnovo ima v soboto, dne 13. t. m. ob 8. uri zvečer v salonu gostilne pri Lozarju, Rožna ulica 15, svoj redni mesečni članski sestanek. Na sestanku bo poročal delegat Oblastnega odbora o kongresu vseh Orjun, ki se bo vršil meseca maja 1925. Pridite vsi, da se podrobno razgovorimo. — Odbor.

Novo mesto. V sled potrebe izpopolnitve odbora, smo sklicali dne 22. novembra članski sestanek. Udeležila sta se istega tudi delegata O. O. in O. Č. O., ki sta poročala o nujni potrebi organiziranosti in strogi disciplini. Vsi sklepi so bili soglasno sprejeti. Novi izpopolnjeni odbor nam je porok, da se bodo vsi nedostatki v kratkem odpravili.

Mestna Orjuna Vič-Glince priredi zabavni večer s šaljivimi nastopi, komično enodejanko, šaljivo pošto ter plesom v nedeljo, dne 7. t. m. Za zabavo bo s šaljivimi nastopi dobro preskrbljeno. Prijatelje našega pokreta vabimo na obilen poset.

Mestna Orjuna v Šiški bo zopet pričela s predavanji. Prvo predava-

nje se vrši v soboto, 6. decembra t. l. Predaval bo g. prof. Fran Dolžan o pračloveku. Bratje in sestre, udeležite se polnoštevilno tega zanimivega predavanja. — Za odbor: Načelnik kulturne sekcije.

Ustanovitev Orjune v Šmarju pri Jelšah. V nedeljo, dne 16. novembra t. l. se je vršil v Šmarju pri Jelšah lepo uspeli sestanek tamkajšnjih nacionalistov, katerega sta obiskala iz Maribora brata dr. Pivko in dr. Cafurja in na katerem se je sklenilo, da se ustanovi tamkaj nova Orjuna. Izvolil se je takoj pripravljalni odbor, ki poskrbi za predložitev pravil in pripravi vsa druga potrebna dela. Pripravljalni odbor nudi dovolj garancije, da bo naša misel tudi v Šmarju pri Jelšah kmalu triumfirala.

Krasen sestanek Orjune v Velenju. V nedeljo, 16. novembra t. l. popoldne je sklicala šoštanjska Orjuna sestanek članstva v Velenju, ki je izvrstno uspel. Sestanek je posestil v imenu O. O. Maribor brat dr. Irgolič, ki je žel za svoja lepa izvajanja splošno odobravanje. Ustanovitev posebne Orjune za Velenje se je zaenkrat odložila na poznejši čas in bo velenjsko članstvo še nadalje ostalo združeno s Šoštanjem, obstojalo pa bo posebno poverjeništvu.

Obnovitev Orjune Dolnja Lendava. V soboto, dne 29. novembra t. l. se je vršil v Dolnji Lendavi nov občni zbor tamkajšnje Orjune, ki je vsled pomanjkanja agilnega vodstva pred nekaj meseci zaspala. Občni zbor je v imenu O. O. posestil poseben delegat. Izvoljen je bil nov odbor in pričelo se bo tudi na skrajni meji proti Madžarski z novim delom. Zasluga za obnovu Orjune Dolnja Lendava pripada agilnemu bratu Pavlici.

Proslava 1. decembra v Sv. Lovrencu na Pohorju. Sv. Lovrenc na Pohorju je letos izredno lepo proslavil praznik ujedinenja. 1. decembra. Na predvečer 30. novembra se je vršila po trgu bakljada, katere se je razen Orjune udeležila tudi domača godla, požarna bramba in mnogo narodnega občinstva, brez ozira na politično mišljenje. Le Nem-

PAZNIKI SO TU! Da bi imeli cenj. odjemalci priložnost do nakupa vsakovrstnega blaga po NAJNIZJIH CENAH, se odreče tvrdka večjemu dobičku, ter nudi v svrhu večjega prometa vso svojo zalogo in to samo za mesec DECEMBER

po izjemnih cenah!

N. pr. za DAME:	baržun, modni, prej Din 300, sedaj 119
volneni jumperji, prej Din 68, sedaj 58	d. srnjce z vez., prej Din 49, sedaj 35
volneni telovniki, " " 245, " 220	usnjene torbice, od Din 45 naprej
volneni jermeni, " " 338, " 290	manicure kasete, od Din 50 naprej
svil. jumperji, d. rok. " " 168, " 156	
svil. jermeni, d. rok. " " 220, " 198	
tricot spodnje hlače, sedaj Din 30, 41	
svilene flon nogavice, sedaj Din 28, 39	
svilene nogavice, prej Din 65, sedaj 49	
svilene nogavice, " " 75, " 58	
glace rokavice, sedaj " " Din 79	
črčp de chine, vseh barv prej 95, " 79	
črčp de chine, vseh barv, " 130, " 110	
črčp de chine, la barve, " 180, " 162	
Pongis svila, bela pralna, 90 cm široka, posebno ug. za obleke, bluže, m " 72, 90, 116	

Zunanja naročila poštnoobratno! Ne zamudite prilike, ker zadnje dni pred prazniki vsled navala nakupovateljev ne bo mogoče vsem ustreči.

Se priporoča MODNA TRGOVINA
A. Šinkovic nasl. K. Soss
LJUBLJANA, Mestni trg št. 19.

vah mu je Čičerin obljubil denarno in vojaško pomoč v slučaju revolucije v Jugoslaviji.

V Egiptu so se duhovi pomirili. Po nastopu vlade Jivar paše so nacionalistični dijaki stopili v stavko. V Khartumu sta se pa uprla dva sudanska vojaška oddelka. Umorjeni so bili pri tem štirje zdravniki. Angleži so ta upor takoj zadušili in je sedaj zavladal v deželi mir. Pod žerjavico pa še vedno tli.

V Avstriji pričakujejo z nestrpnostjo napovedani poset čehoslovaškega ministra zunanjih zadev dr. Beneša. Atentator na dr. Seipla, Jawurek, je bil obsojen na 3½ leta težke ječe.

V Nemčiji je vzbudil veliko pozornost proces proti generalu v. Vathusiusu, ki se je vršil v Lille-u. General je bil že obsojen in contumaciran od francoskega vojaškega sodišča. Pred nedavnim je prišel v Francijo, kjer so ga oblasti prijele in ga izročile sodišču. Sodišče je sicer prvotno obsodbo potrdilo, vendar je pa generala pomilostilo.

V Italiji še vedno vre. Po veljnik fašistovske milice general Italo Balbo je bil prisiljen k odstopu. Na njegovo mesto je stopil general Gandolfo.

Odnosaji med Anglijo in Rusijo so se po izročitvi Čičerinevega odgovora na noto angleške vlade zelo poostrele, tako da je vsak hip pričakovati prekinjenja diplomatskih odnosov.

Na Estonskem je izbruhnil komunistični upor, ki ga je pa vlada takoj udušila. Pri tem je bil ubit tudi prometni minister.

Španski umik v Maroku se nadaljuje. Kralj Alfonz je ponudil predsedstvo direktorija admiralu Magazu, ki je pa ponudeno mesto odklonil.

Mongolska se je proglasila za sovjetsko državo. Svojega pristopa v S. S. S. R. ni priglasila, vendar se bo ruski vpliv zelo povečal. Ker je na Mongolskem tudi Japonska zelo zainteresirana, zna priti na Daljnem Vzhodu zopet do kakih komplikacij in mogoče celo do krvavega plesa.

Književnost.

Anton Melik: Jugoslavija. Zemljepisni, statistični in gospodarski pregled. I. del. Druga popolnoma predelana in pomnožena izdaja. (Pota in cilji 5. in 6. zvezek). Ljubljana 1924. Izdala Tiskovna zadruga. Strani 427. Cena boljši izdaji Din 75, slabši Din 60, poština Din 2.

Zopet je izšla knjiga, ki je je človek v današnjih časih vesel. Je to knjiga. Živa pesem moči, sile in energije naše zemlje in države, za katero nas bi nekateri tako radi ogoljufali. Naj si jo nabavi vsaka mestna organizacija, ki misli začeti tudi s kulturnim delom in naj na podlagi nje s predavanji pokaže članstvu, kaj smo in kaj premoremo. Čita pa jo naj vsak Orjunaš, ker bo samo v njej videl, kako zločinsko in podlo je delo nekaternikov, ki hočejo razbiti državo z vsemi materielnimi in etičnimi predpogoji ter narediti iz nje tropo hromih avtonomnih »državic«, ki bi ne bile zmožne niti živeti niti umreti.

A. V. Vladimir Levstik. Deček brez imena in druge zgodbe za mlade čitatele. V Ljubljani 1924. Založila Tiskovna zadruga. Cena vezani knjigi Din 30, broš. Din 25, poština Din 150.

Avtor »Gadjega gnezda«, »Tine Gramontove« in »Višnjeve repatičce« je s to knjigo pokazal svojo presenetljivo mnogostranost. »Deček brez imena« je mladinska knjiga v

najboljšem pomenu besede. Naslovna povest pripoveduje o žalostnih in velikih doživljajih malega sirotka-begunca; »Jaka-junak« je resnična povest o življenju in tragičnem koncu vdomačene kavke; zgodba o »Kastorju«, zvestem psu bo slastno čtivo za vsakega prijatelja živali. Pod poglavjem »Živali med seboj« so zbrani vzorni Levstikovi prevodi ruskih narodnih basni. »Trdobj in Nisa« je slika iz davne preteklosti, ko so Slovenci neseljevali jadransko obal; in pravljica o »Godčevem Janku, lesenemu konju in zakleti kraljici« ki jo bo uživala mladina kot tako, je odraslemu čitatelju globoka alegorija, prepajena s perečo satiro. Poleg dovršene jezikovne oblike odlikuje najnovejšo Levstikovo knjigo krepko in vendar ne vsiljivo poudarjanje vzgojnega in nacionalnega momenta. Priporočamo jo kar najtopleje vsem šolskim knjižnicam in vsem roditeljem, ki iščejo za svoje male božičnega darila trajne umetniške vrednosti.

Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

R. R. Burroughs: Tarzan in svet. Splošna knjižnica šte. 38. V Ljubljani 1924. Založila Zvezna tiskarna in knjigarna. 308 strani. Cena broš. Din 30, vez. Din 36. Knjiga se naroča pri založnici Zvezni knjigarni v Ljubljani in v vseh drugih knjigarnah.

»Kako ste obrazložili delavcem pomen shoda dne 25. maja 1924?«
»Glavna točka programa je bila Orjuna, ker sem bil itak namenjen nastopiti kot protigovornik pri razviti prapora dne 1. junija in bi tudi nastopil, če bi se ne bil vršil spopad.«

1. junija 1924 ste bili v Trbovljah?«
»Da.«

»Ali ste bili na shodu?«
»Da.«
»Kdo je sklical shod?«
»NDSJ.«
»Kaj je bilo program shoda, kaj se je govorilo na shodu?«
»O volitvah.«

»Ali se Vam ni zdelo čudno, ker je bil sklican shod najpreje za 2. 6. na to pa je bil preložen na 1. 6.?«
»Tega nisem vedel.«
»Zakaj ste nastopili kot govornik?«
»Ker se mi je zdel govor predgovornika Klinca premalo navdušen. Vse je bilo razburjeno in čakalo, kdaj pride Orjuna. Hotel sem na vsak način zadržati delavce, da ne bi šli gledat Orjuno, ker bi šli potem za njo iz radovednosti. Meni se ni zdelo vredno, da bi naše delavstvo gledalo Orjuno. Dolgo nisem mogel govoriti, ker nisem bil pripravljen.«

»Koliko časa ste govorili na shodu in kaj ste govorili?«
»Različno, nazadnje mi je zmanjkalo snovi, ker, kot rečeno, nisem bil pripravljen za govor.«

»Kdo je govoril za Vami?«
»Shod se je z mojim govorom zaključil.«

»Ali je takrat Orjuna že korakala mimo Vas?«
»Na cesti nisem videl, ali iz gledalo je, kot da je že odkorakala, ker nisem čul godbe.«

»Kje ste bili, ko je korakala Orjuna mimo prostora kjer se je vršil shod?«
»Stal sem na pragu in gledal Orjuno. Takoj sem zaslišal klic: Dol Orjuna, in strele. Prvi so streljali Orjunaš, ker se je iz njihovih vrst kadilo.«

»Morda je bil pa prah na cesti, da se je kadilo?«
»Ne, prah ni bil, dim je bil razločen.«

»Ali ste videli prapore?«
»Ne.«

»Kam ste šli potem?«
»Skril sem se na dvorišču na koncu pri skednju, kjer sem našel starčaka ranjenega, sklonil sem se nad njim, da bi mu pomagal, a neki Orjunaš je streljal name, da sem moral zbežati domov.«

»Vi ste že bili enkrat obsojeni, kako da se je ravno Vas izvolilo za govornika dne 1. 6. 1924?«
»Sem že povedal, da sem govoril iz lastne inicijative.«
»Dobro.«

Ivan Janc, 23 let star, rudar, Trbovlje:

»Sem komunist in tudi ostanim.«

»Ali ste bili na shodu?«
»Da.«
»Kdo ga je sklical?«
»NDSJ.«

»Kam ste šli po koncu shoda?«
»Na cesto, da vidim fašiste. Ko je padel prvi strel sem zbežal. Preje pa so se slišali kliči: Pfuj Orjuna, dol Orjuna, Abzug Orjuna itd.«

»Kedaj se je streljalo?«
»Ko je prišla Orjuna gor.«

»Odkod je padel prvi strel?«
»Sem bil odzadaj nisem videl, mislim pa, da so Orjuni prvi streljali.«

»Torej niste ničesar videli?«
»Ne.«

»Koliko časa ste bili na shodu?«
»Od začetka, pa sem prišel precej kasno, pa do konca shoda.«

»Kdo je govoril?«
»Klinec o občinskih volitvah.«

»Kaj je govoril Erjavec?«
»Da je edina pravica delavca, da sme voliti. Edina pravica delavca je volilna pravica.«

»Ali poznate razliko od streljavanja?«
»Ne.«

»Ali ste imeli orožje?«
»Ne.«
»Vi kolportirate slike in brošure komunistične vsebine?«
»Priznam da sem kolportiral Lenineve slike.«

»Kje ste jih dobili?«
»Od nepoznane osebe. Prodajal sem jih pa za NDSJ.«

»Koliko ste jih prodali?«
»Okoli 200.«

»To je veliko, ali ne?«
»Kaj veliko, še veliko premalo je to 200.«

»Sram me je, da jih nisem več prodal, ko je pri nas 5000 komunistov.«

»Kaj ste še prodajali poleg slik?«
»Knjige in brošure.«

»Koliko časa ste bili na shodu?«
»Dne 25. 5. 1924 prav malo časa.«

»Kaj razumete pod besedo komunist?«
»Komunistem se bori za 8 urni delovnik za odrasle in 6 urni delovnik za mladoletne delavce in razredno zavednost.«

»Ali družega nič?«
»Ne, saj je to dosti.«
»Dobro.«

Ignac Fric, 23 let star, rudar, Trbovlje:

»Bil sem član NDSJ. do 1. 1. 1924.«

»Zakaj ste odstopili?«
»Ker sem imel preveč drugih funkcij.«
»Kake cilje ima NDSJ?«
»Se bori proti izkoriščanju delavstva.«
»Dne 1. 6. ste predsedovali shodu?«
»Ne.«

»Kaj je bil to za en shod?«
»Volilni shod.«

»Zakaj je bil shod preložen od 2. 6. na 1. 6.?«
»Zakaj se je isti preložil, faktično ne vem.«

»Ali se Vam ni zdelo nevarno, da se vrši shod?«
»Zakaj? Shod je bil vendar oblastveno dovoljen.«

»Kdo Vas je naprosil, da predsedujete?«
»Nisem predsedoval.«
(Predsedoval je Albin Fric, ki je padel.)

»Prvotno se je reklo, da je naprosila Antonija Čeč Vas, da predsedujete. Kaj se je govorilo na shodu?«
»Izključno le o volitvah.«

»Kam ste šli po shodu?«
»Šel sem k gostilni Počivavnik. Pred to gostilno me ustavi Klemenc in mi reče: Nož so mi vzeli žandarji, jaz ne vem zakaj. Predno sem šel v gostilno, še ko sem bil na pragu, pride mimo povorka. Klicali so Orjuni: Živela Orjuna, Živijo kralj, kraljica in Jugoslavija. Nato so zagrmeli streli.«

»Od kod je padel prvi strel?«
»Ne vem. Bila je prava salva. Videl sem samo prapore. Ko sem stal na pragu sem videl kako je en Orjunaš oddal strel in starček je padel mrtev na tla. Pri tem so pričeli ljudje porivati na vrata, da sem moral na drugi strani hiše ven.«

»Zakaj je bil shod preložen od 2. 6. na 1. 6.?«
»Ne vem.«

»Pri prvem zaslišanju ste rekli, da je bil sestanek dne 29. 5. 1924. Kaj se je govorilo takrat?«
»Imeli smo centralno sejo. Na koncu seje pravi Antonija Čeč, da bi bilo dobro, da se shod preloži. Meni to ni bilo prav.«

»Torej je Antonija Čeč sprožila misel, da bi bilo dobro, da bi se shod preložil?«
»Da.«
»Dobro.«

(Konec prihodnjic.)

PROCES

proti povzročiteljem Trboveljskih dogodkov pred celjskim okrožnim sodiščem v Celju dne 25. do 27. novembra 1924.

(Dalje.)

»Torej Jože Marn je bil tudi zraven?«
»Da.«

»Kaj je pojasnjeval Jože Marn?«
»Ne vem.«

»Ali ga niste slišali?«
»Sem že pozabil.«

»Kdo je bil še zraven?«
»Od obtožencev ni bilo nikogar drugega.«

»Marn je vendarle bil?«
»Da, samo on je bil.«

»Kje ste bili 1. junija?«
»Imel sem dekleta ter sem bil z njim zmeden, da se dobiva na shodu.«

»Kdo je govoril na shodu?«
»Klinec.«

»Kaj je govoril?«
»Se nisem zanimal. Mislim, da o volitvah.«

»Koliko časa ste bili na shodu?«
»Do konca, da je bil isti zaključen. Tolika časa, da se je ljudstvo razšlo.«

»Kaj je bilo potem?«
»Ko sem zaslišal godbo, sem šel na cesto in slišal, da pride Orjuna.«

»Kje ste stali na cesti, ali ne tam pri Kukenbergovi hiši?«
»Ne vem. Čul sem samo vprašanje: Kaj hoče Orjuna v Trbovljah? Nato sem šel skozi prelaz na griček.«

»Kje je ostala vaša punca?«
»Zgubila se mi je.«

»Zakaj je niste poiskali?«
»Zakaj jo bom iskal, jaz nobenega ne iščem.«

»No, pa je vendar malo čudno, če ste imeli z njo sestanek, pa se vam je izgubila in je ne greste iskati?«
»Jaz je nisem iskal, v gneči se je izgubila, se bo že našla. Iz-

gubila se je, ko se je začelo streljati. Ko se je nehalo streljati, sem šel nazaj.«

»Vi ste rekli, da ste čuli vprašanje: Kaj hoče Orjuna v Trbovljah?«
»Da.«

»Zakaj ste šli na griček?«
»Iz strahu, ker sem mislil, da bo skoro gotovo prišlo do spopada. Zato sem se odstranil.«
»Dobro.«

Albin Erjavec, učitelj, 19 let star, Trbovlje:

»Nisem nikjer organiziran.«

»Dne 25. maja 1924 ste predsedovali shodu N. D. S. J.?«
»Kdo je bil sklicatelj shoda?«
»Ne vem.«

»Kdo vas je naprosil, da predsedujete shodu?«
»Prišel sem na shod sam od sebe, kjer se me je prisililo, naj predsedujem. Shod je kot sklicateljica otvorila Antonija Čečova.«

»Kaj je bil program shoda?«
»Fašizem in mladina.«

»Kdo je nastopil na shodu?«
»Je vse navedeno v obtožnici.«
»Kakšen vtis ste imeli od shoda?«
»Sem proti Orjuni in njenim idejam, ker je to le sfanatiziran nacionalizem.«

»Takrat so se rabili kliči: Dol Orjuna! ali je res?«
»Da.«

»Ali ste vedeli, da se ima vršiti 1. junija 1924 v Trbovljah razviti prapora Orjune?«
»Da, to sem izvedel iz plakato, ki so bili nalepljeni.«

»Ali ste vedeli, da se ima vršiti dne 2. junija v Trbovljah shod?«
»Da.«

Darujte za Slajpahov fond! ORJUNAŠI! Podpisujte deleže „Ekonomske Orjune“!

»SVOJI K SVOJIM!«

Znižane cene za otroške vozičke. Novi modeli. Poslužujte se izdelkov domače tovarne, otroških vozičkov in dvokoles TRIBUNA F. B. L. Ljubljana, Karlovska cesta šte. 4.

Istotam se dobijo po znižani ceni nova dvokolesa, mali pomožni motorčki, šivalni stroji in pneumatica ter se sprejemajo v polno popravo za emajliranje in poniklanje dvokolesa, otroški vozički, šivalni in razni drugi stroji. Prodaja se tudi na obroke. Ceniki franko.

MERAKL

barve, mastila, lake, kit, klej, emalie, čopiče in zalamčeno

čisti firnež

najboljše vrste nudi tovarna

Medic-Zankl

d. z. o. z.

Maribor Ljubljana Novisad

podružnica. centrala. skladišče.

Tovarne:

LJUBLJANA-MEDVODE

JOHAN
se dobi
v vseh specerijskih prodajalnah

Inserirajte v ORJUNI!

Učiteljska tiskarna v Ljubljani

je najmodernejša urejona in izvršuje vsa tiskarska dela od najpreprostejšega do najmodernejšega.

Tiska šolske, mladinske, leposlojne in znanstvene knjige. — Ilustrirane knjige v eno-ali večbarvnem tisku. — Brošure in knjige v malih in tudi največjih nakladah. — Casopise, revije in mladinske liste.

Okusna oprema ilustriranih katalogov, cenikov in reklamnih listov.

Lastna tvornica šolskih zvezkov.

Šolski zvezki za osnovne šole in srednje šole. Risanke, dnevniki in beležnice.